

Mødet den 23. Oktober 1924.

(For lukkede Døre).

Fraværende: M. Brammer, Marius Geertsen, Bernt Jensen, Vald. Pedersen og M. Simonsen.

1. (J. Nr. 156—1924). Forslag til Statutter for Marselisborg Mindepark.

Følgende Forslag forelaa:

»Efterat en Kreds af Aarhus Borgere har skænket et Beløb af 100000 Kr. til Anlæg af en Mindepark paa Marselisborg Mark og yderligere tildels ved Bidrag andetsteds fra har tilvejebragt et Beløb paa 50000 Kr. til Anvendelse ved Parkens Udsmykning med Mindesmærker og lignende, har Repræsentanter for Bidragyderne i Forening med Aarhus Byraad vedtaget nedenstaaende Bestemmelser som

Statutter for Marselisborg Mindepark.

1.

Mindeparken anlægges paa de af Aarhus Byraad nærmere anviste ca. 30 Tdr. Land mellem Vejen fra Friheden til Frederikshøj og Strandvejen i Forbindelse med den Syd for Arealet liggende lille Skov, Teglværksskoven.

Byraadet forbeholder sig Ret til om fornødent at inddrage af Parkens Areal til Udvidelse

af de Parken omgivende Veje, ligesom eventuelt at føre en Fortsættelse af N. W. Gadesvej gennem Parken.

2.

Aarhus Kommune bekoster Anlæggelsen og Indretningen af Parken som Arboretum med smukke Plæner, Buske og Træer i Overenstemmelse med Tegninger og Planer, der approberes af Aarhus Byraad og den nedsatte Komité. Arbejderne herved paabegyndes Efteraaret 1924 og skal saavidt muligt være tilendebragt i Løbet af 1925.

3.

Aarhus Byraad indgaar paa Aarhus Kommunes Vegne paa at bevare og vedligeholde Parken som Mindepark og Arboretum, men skulde efter 20 Aars Forløb disse Formaal med Parken ikke være naaet, skal Byraadet være beføjet til at træffe Bestemmelse om anden Anvendelse af Parken.

Vedligeholdelsen skal ske saaledes, at Parken stedse kan være en Pryd for Aarhus.

Paa Parkens Areal kan der ikke opføres Bygninger, Telte o. lign. Herfra undtages dog Bygninger, som er nødvendige til Parkens Formaal.

4.

Den saaledes fredlyste Plads anvendes til Opstilling af Mindesmærker for Danske, der i det fremmede har gjort sig fortjent af deres Fædreland, samt for de i Verdenskrigen faldne Danske

5.

Parken skal være tilgængelig for alle og enhver i Overensstemmelse med de herom nærmere givne Ordensforskrifter.

Parken benyttes til Afholdelse af Sammenkomster for Danmarks udvandrede Sønner, naar

disse stævner til Møde for at besøge deres Hjemstavn.

Dog kan Parken ogsaa benyttes til andre Stævner efter Vedtagelse i hvert enkelt Tilfælde af Bestyrelsen.

6.

Parkens Ledelse bestaar af:

- a) Repræsentantskabet.
- b) Bestyrelsen.

7.

Repræsentantskabet bestaar af 12 Medlemmer, hvoraf 5 vælges af Aarhus Byraad efter Forholdstal blandt Byraadets Medlemmer, medens de øvrige 7 vælges uden for Byraadet, første Gang af den nedsatte Komité og derefter inden hver Valgperiodes Udløb af det samlede Repræsentantskab efter Indstilling af de udenfor Byraadet valgte Medlemmer. Af de udenfor Byraadet valgte skal stedse mindst 4 være bosiddende i Aarhus. De byraadsvalgte vælges for den paagældende Byraadsperiode, og de øvrige Medlemmer for 4 Aar ad Gangen. Genvalg kan finde Sted. Bliver nogen Plads ledig i Valgperiodens Løb, foretages inden en Maaned Suppleringsvalg for den tilbageværende Tid.

Efter samme Regler og samtidig med Valget af Repræsentantskabsmedlemmer vælges for hvert Medlem en personlig Suppleant, der tiltræder, naar Medlemmet er forhindret i at møde.

Repræsentantskabet vælger selv sin Formand og Næstformand, der begge skal være bosiddende i Aarhus.

Repræsentantskabet fører Overtilsynet med og har Overledelsen af Parken. Det bestemmer Forretningsordenen for saavel Repræsentantskabet som Bestyrelsen.

Ved Afstemning har hvert Medlem 1 Stemme. Almindelig Stemmeffertal er tilstrækkelig til Afgørelse af Sagerne. Dog er ingen Beslutning gyldig, hvis Flertallet af de i Afstemningen deltagende af Aarhus Byraad valgte Medlemmer stemmer derimod. I saadant Tilfælde har Repræsentantskabet Ret til at æske Byraadets Afgørelse af Spørgsmaalet.

8.

Bestyrelsen bestaar af 6 Medlemmer, der vælges af Repræsentantskabet blandt dettes Medlemmer, idet dog 3 af Bestyrelsens Medlemmer skal vælges blandt de af Byrådet valgte Repræsentanter fordelt efter Forholdstal. Valget gælder for 4 Aar ad Gangen. Genvalg kan finde Sted. Alle Bestyrelsens Medlemmer skal være bosiddende i Aarhus. Bliver nogen Plads ledig i Valgperiodens Løb, foretages inden en Maaned Suppleringsvalg for den tilbageværende Tid.

Efter samme Regler og samtidig med Valget af Bestyrelsesmedlemmer vælges for hvert Medlem en personlig Suppleant, der tiltræder, naar Medlemmet er forhindret i at møde.

Bestyrelsen vælger selv sin Formand og Næstformand.

Indenfor de ved Forretningsordenen og Budgettet afstukne Grænser har Bestyrelsen fri Ledelse af Parkens Anliggender og træffer derfor nærmere Bestemmelser vedrørende Parkens Indretning, Vedligeholdelse og Brug samt vedrørende Mindesmærkerne og disses Anbringelse. Alle Beslutninger tages ved Stemmeffertal, idet hvert Medlem kun har een Stemme. Enhver for Bestyrelsen foreliggende Sag skal dog paa Forlangende af mindst 2 af Bestyrelsens Medlemmer henvises til Repræsentantskabet, hvor da Spørgsmaalet

behandles i Overensstemmelse med Bestemmelserne i § 7.

Det aarlige Budget med Arbejdsplan skal forelægges Aarhus Byraad til Godkendelse saa betids, at Udgifterne til Parken kan blive optaget paa Byens Budget for det paagældende Aar«.

J. C h r. M ø l l e r forelagde Sagen. De foreslaede Statutter var fremgaaet ved Forhandling mellem Komitéen og Byraadsudvalget, og det havde været et vanskeligt Arbejde at naa til Enighed. Som Forslaget nu forelaa, kunde Byraadet sikkert være tilfreds dermed, idet dets Indflydelse var sikret ved forskellige Bestemmelser. Efter § 3 fik Byraadet Myndighed til at disponere over Arealet, saafremt man ikke naaede de Formaal, der var tænkt med Parken. Ifølge § 7 vælger Byraadet af Repræsentantskabets 12 Medlemmer de 5, medens Bidragyderne vælger 7, og i § 8 fastsættes, at af Bestyrelsens 6 Medlemmer skal de 3 vælges blandt de af Byraadet valgte Repræsentanter. Men tillige indeholdt § 7 den Bestemmelse, at ingen Beslutning kan tages, hvis Flertallet af de af Byraadet valgte Medlemmer stemmer derimod, og at et saadant Spørgsmaal derefter kan henvises til Byraadets Afgørelse. Denne Bestemmelse gjaldt dog selvfølgelig ikke ved Valgene, idet Repræsentantskabet og Bestyrelsen i alle Tilfælde valgtes som foreskrevet i §§ 7 og 8. Med disse Bemærkninger vilde Taleren anbefale at vedtage Forslaget, som det forelaa.

L e o n h a r d H a n s e n udtalte, at naar man endelig skulde have en Mindepark, maatte man vist sige, at Statutterne var lavet saa betryggende, at Byraadet kunde være tilfreds dermed. Taleren vilde henstille til Bestyrelsen, at man ved Arbejdet med Indretningen af Arboretum tager Skov-

rideren med paa Raad, Man havde benyttet Stads-gartneren og en københavnsk Havearkitekt, men Skovrideren var paa dette Omraade den mest sagkyndige og forstmæssig set en overordentlig dygtig Mand, hvorfor man burde benytte sig af hans Hjælp.

J. Chr. Møller svarede, at der allerede i Udvalget havde været Tale derom, og man var enige om til den Tid at bede Skovrideren være behjælpelig med Anlæg af Arboretum.

Indstillingen vedtoges.

2. (J. Nr. 270--1924) Indstilling fra Brandkommissionen angaaende **Licitations tilbud paa Blikkenslager-, Glarmester- og Snedkerarbejdet ved Udvidelsen af Brandstationen.**

Følgende Indstilling forelaa:

Blikkenslagerarbejdet: P. Jensen for 1065 Kr.

Glarmesterarbejdet: Mailand Hansen for 117 Kr.

Snedkerarbejdet: J. Kjærulff for 2952 Kr.

H. P. Salling oplyste, at man ikke havde indstillet de to laveste Tilbud paa Glarmesterarbejdet. Det billigste var fra en Mand, der ikke var faglært, saa der var ingen Garanti for, at han kunde udføre Arbejdet. Om den næstlaveste oplyste Stadsarkitekten, at han lavede mindre godt Arbejde, og da Glasset i Portene var meget udsat, turde man ikke betro ham Arbejdet.

M. C. Falk syntes, det var lidt af en Falliterklæring, hvis man ikke kunde faa Arbejdet udført efter Konditionerne, naar der var baade Arkitekt og Konduktør til at passe paa.

Formanden bekræftede, at vedkommende ogsaa havde lavet daarligt Arbejde i Talerens Ejendom, idet Ruderne var stiftede saaledes, at de ikke kunde holde.

H. P. Salling hævdede, at Arkitekten og Konduktøren ikke kunde efterse alle Detailler. En daarlig Haandværker vilde altid lave daarligt Arbejde, hvor meget der end passedes paa.

J. Perregaard haabede, at Byraadet efterhaanden kunde komme ind paa, at daarlige Haandværkere ikke skal have Kommunens Arbejder.

Indstillingen vedtoges.

3. (J. Nr. 238—1924). Indstilling fra Aldersrenteudvalget angaaende **Licitationsstilbud paa Blikkenslager- og Glarmesterarbejdet samt Levering af Vinduer til Udvidelsen af De gamles Hjem.**

Følgende Indstilling forelaa:

Blikkenslagerarbejdet: S. P. Jørgensen for 11734 Kr.
eventuelt R. D. Hinge for 12892 Kr.

Glarmesterarbejdet: Chr. Wolff for 1261 Kr.

Levering af Vinduer: P. Falk for 6650 Kr.

Kjeld Sørensen oplyste, at Blikkenslager S. P. Jørgensen for Tiden var konkurs, og da Byraadet saa maaske ikke ønskede at overdrage ham Arbejdet, havde man medtaget den næstlaveste.

H. P. Christensen antog ikke, Udvalget havde anmodet S. P. Jørgensen om at stille Garanti, ellers vilde Taleren foreslaa at kassere hans Tilbud og antage det næstlaveste.

H. P. Salling sluttede sig hertil, idet der kunde opstaa Vanskeligheder paa Grund af Konkursen. Taleren havde tillige hørt vedkommende omtale som en daarlig Haandværker.

Mariane Thomsen oplyste, at Udvalget var betænkeligt ved at indstille ham som Nr. 1, men Stadsarkitekten fortalte, at han leverede udmærket Arbejde, og det stolede man paa. Efter hvad der nu var oplyst, havde Udvalget næppe noget imod at tage Nr. 2.

Kjeld Sørensen sluttede sig hertil.

J. P e r r e g a a r d anbefalede at forstaa Vedtagelsen saaledes, at herefter kan ingen, som er konkurs, overdrages Kommunens Arbejde. Det var pinligt at se paa, at nogle Gang paa Gang kunde slippe med at betale en Ubetydelighed af deres Gæld til Leverandørerne; derved kom de, der opfyldte deres Forpligtelser, til at betale for de andre ogsaa.

M. C. F a l k fandt det vanskeligt for Byraadet at afgøre, om en Mand var en god eller daarlig Haandværker. I det foreliggende Tilfælde var Hr. Salling og Stadsarkitekten i Modstrid med hinanden.

Indstillingen vedtoges saaledes, at Blikkenslagerarbejdet overdrages R. D. Hinge.

4. (J. Nr. 27²⁸ og 27²⁴—1924). **Skrivelse fra Indenrigsministeriet vedrørende Statsbyggelaan til Bogtrykker M. Frederiksen og Malermestrene V. M. Riis og V. Petersen. — 2. Behandling.**

F o r m a n d e n meddelte, at Ministeriet betragtede disse Kautionsforpligtelser som optagne Laan, hvorfor de skulde til to Behandlinger med 14 Dages Mellemrum. Det vilde jo forsinke disse Sager noget, men man kunde maaske gøre det saaledes, at de efter 1. Behandling sendes til Ministeriet, og 2. Behandling saa tages derefter.

J. P e r r e g a a r d sluttede sig til denne Tanke. Det var beklageligt, hvis Byggesagerne skulde forsinkes yderligere; allerede nu maatte man ofte vente i 3 Maaneder paa en Afgørelse. Ogsaa her viste det sig nødvendigt at have en fast Boligplan med bestemte Regler for Byggeriet.

F o r m a n d e n oplyste, at Kommunen nu havde kautioneret for over 2 Mill. Kr. foruden at man selv havde bygget Boliger for over 5 Mill. Kr.

Anbefaledes.

5. (J. Nr. 28—1924). Andragende fra Snedkernes og Stølemagernes Fagforening om selv at maatte foretage Udbetaling af ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Følgende Indstilling forelaa:

»Efter Forhandling mellem det af Aarhus Byraad til Forhandling med Hjælpekassen nedsatte Udvalg og Hjælpekassens Forretningsudvalg er man enedes om ikke at kunne anbefale ovenstaaende Andragende, idet man var enige om, at al Kontrol burde foregaa gennem det kommunale Arbejdsanvisningskontor og al Udbetaling gennem Hjælpekassen, hvilken Institution bærer Ansvaret, selv om der dispenseres.«

H. P. Christensen forelagde Sagen, som var noget forskellig fra de tidligere bevilgede Andragender, idet disse Fagforeninger havde selvstændigt Kontor med fastlønnet Personale, hvilket vist ikke var Tilfældet her. Tilmed mente Hjælpekassen, at den fortsatte Hjælp snart vilde bortfalde for Snedkernes Vedkommende.

Leonhard Hansen forstod ikke, at Udvalget havde taget et saadant Standpunkt. Denne Forening havde ligesom de to andre fastlønnet Personale og ogsaa et Kontor, som ganske vist laa i Byens Udkant, hvorfor de foretog Kontrol et andet Sted. Snedkernes Fagforening stod fuldtud paa Højde med de to Organisationer, som tidligere havde faaet Dispensation, saa denne Forening burde ikke være den første, som nægtedes Dispensation. Hvorvidt den ekstraordinære Understøttelse vilde bortfalde, kunde absolut ingen vide i Forvejen. Der var ingen Grund for Hjælpekassen til at stille sig saaledes, for der skete intet Indgreb i dens Rettigheder; Byraadet havde vedtaget, at der kunde

dispenserer, og det vilde volde mange Vanskeligheder, hvis Loven skulde efterkommes bogstaveligt. Taleren vilde derfor meget henstille til Udvalget at tage Sagen tilbage til nærmere Overvejelse.

A n d r. C h r i s t e n s e n var enig med Hr. Leonhard Hansen i, at denne Organisation ikke burde have været den første, som man nægtede Dispensation, for man skulde have nægtet det for den første Forening, som androg derom. Man burde her tage væsentlig Hensyn til Hjælpekassen, og den ønskede ikke, at der gives Dispensationer. Naar Udvalget var enigt, nyttede det næppe at tage Sagen tilbage.

H. P. C h r i s t e n s e n fandt alligevel, der var en Forskel paa denne Organisation og de to, som tidligere havde faaet Dispensation, og det var til lige to store Organisationer med megen Arbejdsløshed, saa det kunde knibe for Arbejdsauvisningskontoret at overkomme Kontrollen. Naar Hjælpekassens Standpunkt var saaledes, burde man næppe gaa derimod. Hvis det viste sig, at den ekstraordinære Understøttelse ikke faldt bort for Snedkernes Vedkommende, og de saa senere sendte nyt Andragende med mere udførlige Oplysninger, kunde man jo drøfte Sagen paany.

L e o n h a r d H a n s e n bemærkede, at der i Hjælpekassens Bestyrelse sad adskillige, for hvem det hele kun var Politik, og de varetog deres Hverv, efter som Vinden blæste. Det saa underligt ud, at Hjælpekassen nu skulde føle Ansvar et stærkere, end da de to andre Organisationer fik Dispensation. Men Taleren vilde saa holde sig til H. P. Christensens Udtalelse om, at naar de indsendte et nyt Andragende med mere udførlige Oplysninger, kunde Sagen tages op igen.

A n d r. C h r i s t e n s e n gjorde opmærksom paa, at Bestemmelsen om Dispensation ikke fandtes i Udvalgets oprindelige Forslag, men i sidste Øjeblik blev indsat fra socialdemokratisk Side, og Taleren gik med dertil, fordi enhver Dispensation var afhængig af Byraadet Beslutning.

H. P. C h r i s t e n s e n kunde kun være glad ved, at Overretssagføreren tiltraadte Forslaget om Dispensation, og at han senere har fortrudt det, var naturligvis kedeligt for ham, men det kunde Taleren jo ikke gøre for.

L e o n h a r d H a n s e n fastslog, at Hr. Overretssagføreren var gaaet med til Bestemmelsen om Dispensation, og saa kunde det ikke nytte, at han bagefter vilde løbe fra det.

A n d r. C h r i s t e n s e n fortrød ikke noget, for enhver Dispensation var jo afhængig af Byraadets senere Beslutning. Men det havde altid været baade Hjælpekassens og det samlede Udvalgs Standpunkt, at der ikke skulde gives Dispensation.

Indstillingen vedtoges.

6. **Andragende om dansk Indfødsret fra:**

a. (J. Nr. 15²⁴—1924). Søfyrbøder S. Chr. Nielsen.

b. (J. Nr. 15²³—1924). Handelsmedhjælper C. G. H. A. Rohde.

a. (J. Nr. 15¹⁰—1924). Arbejdsmand A. Johansen.

d. (J. Nr. 15²⁶—1924). Maskindrejer K. Svensson.
Anbefaledes.

7. (J. Nr. 423—1924). **Ansøgning fra Væver og Handelsmand Fr. Feldboss om Tilladelse til at berejse Landet med Husflidsvarer.**

Udvalget kan anbefale Ansøgningen, forsaavidt Andrageren har erhvervet Æresoprejsning.

Indstillingen vedtoges.

8. **Andragende om Fritagelse for Hundeafgift fra:**
a. (J. Nr. 18⁷—1924). Enke Kirstine Falkenberg, Sjøllandsgade Nr. 92.
b. (J. Nr. 18⁸—1924). J. P. F. Nielsen, Lange-
landsgade Nr. 101 D.
c. (J. Nr. 18⁶—1924). Fru M. Petersen, Ny Munke-
gade Nr. 80.

Politimesteren kan anbefale det første, men ikke de to sidste Andragender.

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 410—1924) **Ansøgning fra Skuespiller Oderwald Lander om Helaarsbevilling til at opføre Lystspil i »Kasino«.**

Forskønnelsesudvalget finder det rimeligt, at Bevillingen under Hensyn til Konkurrencen med »Vennelyst« indtil videre udstedes for Tiden fra 15. September til 1. Maj.

Formanden erindrede om, at der for en Tid siden forelaa Andragende fra Værten i Kasino om Bevilling, og Byraadet anbefalede det. Nu forelaa det samme Andragende, men saaledes, at Bevillingen skal gives til den Skuespiller, som skal lede Teatret. Da det maaske kunde komme til at konkurrere med Sommerteatret i Vennelyst, havde Taleren sendt Sagen til Forskønnelsesudvalgets Erklæring.

Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 156—1924). **Valg af Medlemmer til Repræsentantskabet for Mindeparken.**

Efter at Mødet var suspenderet, mens Grupperne forhandlede særskilt herom, valgtes følgende: Borgmesteren, Suppleant K. Moustén.
H. P. Christensen, Suppleant M. C. Falk.
M. Simonsen, Suppleant Leonhard Hansen.
J. Chr. Møller, Suppleant P. Petersen.
Andr. Christensen, Suppleant Niels Barnow.